

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilatkozat és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tőrfogata 12 fillér.
Bélyegdí minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilat ér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a "Gömör-Kishont" kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Panszlávizmus terjedésének okai

Hazánkban a nemzeti kérdés gordiusi eszméjét részint az alkalmazásba vett eszközök tökéletlensége, részint pedig az illetékes tényezők részéről tapasztalt közönyösség következtében még eddig nem sikerült lebonyolítani. Igaz ugyan, hogy legújabbban e téren is már egy ellenáramlat kedvező előjelei mutatkoznak s nemesak a kormányzó körök kezdenek ezen kiválóan speciális magyarországi kérdéssel foglalkozni, hanem a társadalomban is hova-tovább általánosabban kezd kifejezésre jutni a magyar állam népeinek egységes s nemzeti szellemben való összeolvadására irányuló törekvés. Csak hogy ezen törekvés, a mint az azt eddigi eredmények igazolják, legkevésbé sem fogja a panszlávizmus egyre erősödő alapját meggingatni. Nem fogja pedig azért, mivel ezen egészségtelen irányzat ellensúlyozására alkalmas módokat az illetékes körök mit sem törődnek.

Engedmények rendszerint a legközönségesebb fegyverek az államellenes törekvésekkel szemben, s eltekintve attól, hogy gyengésségre mutatnak, legtöbb esetben még jobban elmérgesítik azt a sebet, melyet az önző célok szolgálatában levő köznapias gondolkodás ütött a nemzet testén. A panszlávizmus ellen oly széles arányokban megindult országos mozgalom csak úgy fogja biztosítani a magyar állameszme teljes diadalát, ha illő komolysággal látunk hozzá ezen honfoglaló munka végrehajtásához.

Hogy ezen hazafias akció sikerét biztosítsuk, első sorban egy oly tervre van szükségünk, mely működésünknek diadalra vezető irányát a leghatározottabb vonásokban jelöli meg

Fődolog itt, hogy ott kezdjük meg a panszlávizmus ellen a támadást, hol annak mérgezett eszméi tulajdonképen születnek s csak akkor, ha eszméink győzelme ezen a ponton biztosítva van, terjesszük ki működésünk körét a társadalmi élet valamennyi vonalaira.

Ha a panszlávizmus fejlődési fokozatainak visszafelé megyünk, lehetetlen, hogy rá ne akadjunk azokra a forrásokra, melyekből az folytonosan táplálkozva, életképességet nyer. Azok a források, melyek ezen hazafiatlan áramlatnak tulajdonképeni életerei kétségkívül a népiskolák ama fajtái, melyek a nemzetiségek által lakott területeken gomba módra elterjedve, igazi melegágyai a nemzetellenes törekvéseknek. Százakra megy hazánkban azon ugynevezett nemzetiségi iskolák száma, melyek hazaszeretet helyett a magyar állameszme iránti engesztelhetetlen gyűlöletet eszepegtetik a romlatlan gyermeki kebelbe.

Megyéink területén is akad egynehány ilyen népiskolának esutott, de valóságban szellemi sötétséget s vad gyűlöletet terjesztő tanintézet, mely hasonlókép ily veszedelmes törekvéseknek a rabja. Ezeket az iskolákat, melyeknek mérgezett eszmékkel telített levegője immár veszedelmessé kezd válni, habozás nélkül be kell zárni. A népoktatásügy ugy sem lehet a felekezetek monopóliuma, ez kizárólag nemzeti, tehát közügy, mely csak az állam hatósága és vezetése alatt fejleszhető egységes s nemzeti irányban.

Az engedékenység ideje lejárt s a türelem fonala immár kettészakadt. Itt az ideje, hogy a kormány a nemzetiségi iskolákat, melyek veszedelmes működése felett a magyar közvélemény már amugy is pálezzát tört, eltörölje a föld szí-

néről s azon népámitókkal szemben, kik hazaszeretet helyett a faji gyűlölet magvait hintik szét a szellemi kiskorúságban levő nép közé, radikális eszközökhöz nyuljon. Oroszországban a legenyhébb büntetése a hazaárulásnak a Szibériába való száműztetés; itt nálunk, pedig azok, kik egész arczátlanul, nyíltan törnek a haza egysége ellen, megtűretnek. Illava sötét falai tisztességesebb elemekkel vannak tele, mint ezek az álpróféták, kik a népet legősibb gondolkozásában rejtő hamisítatlan hazaszeretetében igyekeznek megtántorítani s saját önző szennyes érdekeik előmozdítása czéljából, szentségtörő tettek elkövetésére ragadtatják el magukat.

Tegye meg ezért kötelességét a kormány ezen veszedelmes áramlattal szemben is s hazafias tette bizonyára a nemzet osztatlan elismerésével fog találkozni. Szüntesse be mindennek előtt a nemzetiségi célok szolgálatában álló népiskolákat s ezek helyett állítson állami iskolákat, melyek működését magyar szellem lengi át. Másrészt pedig azon szödelgőkkel szemben, kik az állam egysége ellen nyíltan vagy titokban törnek, vegye alkalmazásba azokat az eszközöket, melyeket közönséges gonosztevők ellen használ.

Ha az állam ily módon igyekszik majd a panszlávizmust továbbterjedésében megakadályozni, ugy a népbolondító hazaárulók kezéből önkénytelenül is kihul a nemtelen fegyver s elveszítve lábaik alól a szilárd talajt, mint közönséges szélhámosok az erkölcsi elzúllás utvesztőjébe süllyednek, teljesen ártalmatlanokká válnak. Ily módon széjjel lesz robbantva az a banda, melynek működése sokkal veszélyesebb a rablók

T A R C Z A.

Enyelgés.

— Körner. —

Édes rózsám jöjj felém,
Ezer csókot adok én:
Leborulva esedezem,
Lányka! édes ajakad
Uj erőt és éltet ad; —
Csókot adj nekem!

Mért pirulsz el untalan,
Tán a csók is tiltva van?
Hát örömed se legyen? —
Akkor érez a kebel,
Kedvesed ha megölel
Csókot adj nekem!

Mért huzódom, hallod-e
Csókot nekem izibe.
Nem kell tán a szerelem?
Hát a szíved nem e érez,
Majd örömet, majd ha vérez;
Csókot adj nekem!

Lám hiába küszködél,
Csókot mégis loptam én,
Oh miként hevültsz!
És most ime önmagad
Csókra nyujtod ajakad
S karjaimba dülzs.

Maróthi János.

Hogyan készül a vigjáték?

(Monolog.)

Elbeszélés után írta: P. Gy.

Önök alkalmasint kíváncsiak arra, hogyan készül a vigjáték? Nos hát — én elmondom. Kegyetek, szép hölgyeim, vásárolnak a divatárusnál egy megkezdett himnusz — s a megkezdett munkát szépen bevégzik. Mi a mintáinkat valamivel olcsóbban vagy drágábban szerezzük be, a szerint, a mint a mások vagy a magunk életéből, botlásából vesszük azokat s aztán csinálunk hozzájuk egy-egy befejezést. A siker csak attól függ, mennyire értünk a befejezéshez!

De hogy érthetőbbé tegyem magamat, mindennek felett példára van szükségem. Példára! Könnyű azt mondani, de . . . Hepp, várjunk csak! Meg van a példa. Hallják tehát! Nem hiszem ugyan, hogy sokat fog érni, de példának talán elég jó lesz.

Hősnőmet Etelkának hívják. A legszeretreméltóbb szöke kis teremtes, villogó fekete szemekkel, eper ajkakkal, piros orcákkal és majdnem oly szép, kicsi fehér puha kacsókkal, mint . . . mint a kegyetekéi hölgyeim. Csak egy hibája van hősnőnek, hogy egy fiatal ember után érdeklődik, aki azon szeretetreméltóságok s barátságos pillantásokat, melyekkel elhalmoztatik a részéről, nem látszik tudomásul venni. Félénkség az? Vagy másnak ajándékozta már szívet? . . . Denique, Etelka kisasszony hiába eped utána. — A papa természetesen észre veszi a dolgok állását s titokban érdeklődni kezd a kicsike iránt, míg ő ez érzéketlen ifjura pazarolja szerelmét. Imre nem szereti Etelkát s azért a papa érdeklődése azt parancsolja, hogy a kicsikén segítsen, vagyis szabadítsa meg őt e reménytelen szerelemtől. Következő jelenetben találkozok Etelkával s mód nélkül dicséri Imrét, kiemeli jellemét, tehetségét, tudományát, kifogástalan külsejét, férfias szépségét és . . . parókáját.

— Paróka?! . . . kiált fel szörnyűködve a kisasszony.
— Nos természetesen, leányom, teled a papa; te még nem is tudod. Imrének — mint ez az egész város előtt ismeretes — a legszebb és legdrágább parókája van Gömörmegyében.

— És . . . És este? . . .
— Fogasra akasztja, füleire pedig hegyes hálósapkát huz.

E fölfedezésre Etelka ajkai csukva maradnak mikor Imrével találkozik. Szóval, szerelméből ki van gyógyítva!
— Imre azonban, kit a papa felparókozott, alapjában véve jó fiu, csak hogy szépségeért az asszonyok igen el-kényeztetették. A kis leány viseletében történt változást észre veszi. Duzzog, haragszik magára — s a mit Etelka szeretetreméltóságával nem tudott kivívni, azt most eléri hideg tartózkodásával. Hősnök annyira beleszeret a leánykába, a mennyire csak fiatal ember szeretni képes. Döntő lépésre határozza el magát, hogy Etelka szerelmét s ezzel egyszersmind s szép leány kezét is elnyerhesse.

A következő jelenetben, éppen midőn Etelka a multról ábrándozva egészen ártatlanul lapozgat kedvenc költőjének munkájában, szobaleánya Imre látogatását jelenti be. Elszánt léptekkel közeledik az ifju, nem gondolva egyébre, csak a — parókára — Az utálatos! Még csak nem is jön zavarba; a legutolsó bárlól

eseveg melyen Etelka összes cotillon-jelvényeit az ő frakkjára tüzte . . . No, az akkor nem olyan szándékból történt és ha úgy történt is, — most a dolog egészen másként áll!

A különben jólelkű kis leány boszut forral! — Várjunk csak! — Imre esküdözik, hogy Etelka elragadó!
— Ugyan kérem, — vág vissza ingerülten Etelka, — takarékoskodjék jobban a bókjaival!

— Nem, nem! Kegyed ma bájosabb, mint valaha, A próféta szakállára esküszöm!

— Török eskü! — Egyébiránt igaz van, a törökök teli szakállt viselnek és a fejükön turbánt!

— Természetesen, — de ép ugy esküdhettem volna Zeusra is.

— Vagy akár Absolon hajára is?!

— Igen, igen, — teledi nevetve Imre, mialatt ön-elégülten simítja végig ke ével fekete haját, — akár Absolon hajára is, ha kegyed ily alakban nagyobb hitelt ad eskümnek, és ha . . .

— Az eskü oly tartós és valódi, mint a haj. Vigyázzon, azt a híres haját Absolon ur drágán fizette meg.

— Tudom, egy faigón akadt fönn vele, s üldözői keresztül szurták, én azonban . . .

— Mindenesetre! — Ön ettől nem fél.

— De hát . . . mi kifogása van az én hajam ellen?

— Semmi, egyáltalában semmi!

Etelka remeg a haragtól a vakmerőség miatt.

— Semmi, igen tisztelt uram! körülbelül ér annyit az is, mint azon nyilatkozata, melyben oly elragadónak talál engem.

— Szavamra, kisasszony! annyit meg is ér, mert én szeretem, imádom önt!

Mily szépen hangzott ez! Mily hévvel mondá ezt! Oh az a rettenetes paróka! . . .

Etelka mélyen elpirulva felugrik, de nyomban vissza is tántorodik s az asztal szélébe kell kapaszkodnia, hogy el ne essék. Amint beszélni kezd, úgy érzí, mintha fojtogatnák, s csak nagy erőfeszítéssel tud néhány szót kiejteni.

— Ah, . . . ön szeret engem? . . . S fog-e ezen szerelemért nekem egy szívességet megtenni? . . .

— Bármit kívánj, angyal, megteszem!

— Még semmi "te", ha szabad kérem. Oh, az én kér sem igen együgyű, de feleletet csak úgy kap, ha itt előttem egy némajátékot eljátszik. Ön Absolon, e szoba az erdő s az én kinyujtott karom a fa, tudja no, az a híres fa. Meneküljön! meneküljön! Az üldözők nyomában vannak!

— Komolyan kívánja, kisasszony?

bandájánál, mivel ez csak egyesek, előbbeni ellenben a nemzet élete ellen tör.

Ismételve hangsúlyozzuk itt tehát a népoktatásügy államosításának égető szükségét. Mivel csakis a népiskoláknak egységes nemzeti alapon leendő továbbfejlesztése mellett várható az, hogy a hazánkban lakó összes nemzetiségek, testvéries érülettel közeledve egymáshoz, hazafias szellemen idővel örökre összeforrjanak a magyar nemzettel.

Megyebizottsági közgyűlés. Gömői-Kishont vármegye alispánja Bornemisza László e hó 14-ről keltezte, 2480. szám alatt a következő hirdetményt boesátotta ki:

„A köztanácskozás tárgyát képező közügyek elintézése végett szükséges, törvény és szabályrendeletileg megállapított rendes tavaszi vármegyei közgyűlés határidejéül, főispán ur ő méltóságával egyetértéleg, a f. évi márczius hó 13-ik és következő 14-ik napjának d. e. 9 órája Rimaszombat városába tüzetett ki.

Mielő erről vármegyének közönségét ennel értesitem, és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köz tudomásra hozom, hogy ez alkalommal, a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait a legközelebb mult 1893. évi házi pénztári számadásainak megvizsgálása, a vármegyei kezelés alatt álló összes pénztárak és alapok mult évi számadásainak megvizsgálása eredményéről szóló számvizsgáló bizottsági jelentések tárgyalása, — az 1891. és 1892. évről szerkesztett uti zárszámadás törvényszerű megvizsgálása. Hanvay Zoltán vm. biz. tagnak, a Tompa Mihály nevét viselő nyilvános törvényhatósági könyvtár alapítása tárgyában beadott indítványának tárgyalása, valamint a törvény 46. §-a értelmében, a tárgy-sorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű ügyek fogják képezni.“

*

Pénztételeink. A rimaszombati takarékpénztár f. hó 27-én d. e. 9 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését. A hozzánk beküldött mérleg forgalomkimutatás arról tanuskodik, hogy a szépen virágzó intézet konszolidációja jól halad s üzleti élete változatos és minden ágazatában igen élénk. Tiszta nyeresége 34808 ft 25 krt tesz ki, melyhez hozzáadva a mult 1892. évről áthozott 2491 ft 15 krt, összesen 37296 ft 40 kr. áll a közgyűlés rendelkezésére. — A gömörmegei nép- és iparbank f. hó 28-án d. e. 9 órakor tartja meg közgyűlését. Évi tiszta nyeresége 15381 ft 30 kr, melyhez az 1892. évről áthozott 352 ft 02 kr. nyereségyenmaradványt hozzáadva, 15733 ft 32 kr. áll a közgyűlés rendelkezésére. — Mint értesülünk: a rimaszombati takarékpénztár igazgató választmánya 20 ft, a gömörmegei nép- és iparbank igazgatósága pedig 4 ft 50 kr. osztalék kiosztását (részvényenként) fogja a közgyűlésnek javasolni.

*

Politikai mozgalom. A roznói választókerület azon polgárai, kik helyeslik a kormány egyház-

— A legkomolyabb kívánságom, oly komoly, mint önnek esküje, hogy szeret. Tehát...?

— Örömmel!

Imre elkezd futni.

— Hopp, hopp, hopp!

A kis ujjak érintik haját, de megfogni még nem merik.

— Még egyszer, ha szabad kérnem. Hopp, hopp, hopp! (Hah, oda van a fejéhez szegezve parókája!)

Most meghuzza egy kissé.

— Jajajaj!

— Kérem, csak még egyszer. (Várj képmutató! Nem merekülsz meg. Bátorság és... bosszu!) Hopp, hopp, hopp! Rajta!

Megfogta haját újból.

— Jajajaj! De kisasszony, mind kitépi a hajamat!

— Hisz az önnek nem fáj. Rajta! Rajta! A parókáját le kell tépniem!

— Kegyelem! Irgalom kisasszony. Még leszakítja fejemet a nyakamról.

Mintha valami szent ihlet szállta volna meg a kis ujjakat, jobbra, balra huzza tépi, ráncigálja a szerencsétlen Abso'ón haját. Imre jajveszékkel, Etelka tombol és nevet.

Uj jelenet, még pedig trappáns. A zajra belép a papa.

— Leány! mit művelsz?! kiált elképedve.

— Semmi helytelenséget apuskám. Ez az ur meg esküdött a hajára, hogy szeret, s én esküjének valódiságáról akarok meggyőződni.

— De hisz ez borzasztóan fáj, kisasszony! nyöszörög Absolon.

— Rajta! — kiált az imádott. Hopp, hopp, hopp!

— Jajajaj!

— Egy cseppet sem fáj, uram, hanem jól van oda erősítve a parókája!

— A pa... parókám?!... Nekem egyáltalában nincsen parókám

Etelka erre elképed s szabadon boesátja őt.

— Hiszen a papa nekem azt mondá, hogy ön parókát hord!

Zavarba jön most a papa s a megkínzott Absolon elé lép.

— Boesásson meg uram, ezt a mesét azért találtam ki, mert...

— Mert én akkor még szamar voltam és nem értem föl észszel, hogy Etelka kisasszony engemet szeret!

Örömmujongás ölelés. Csókok. Eljegyzés.

Ime, uraim és hölgyeim, most már tudhatják: hogyan készül a vigjáték.

politikai törvényjavaslatait, f. hó 27-én Rozsnyón, a városháza nagy tanácsstermben népgyűlést fognak tartani, melynek érdekében a következő felhívást boesátották ki:

„A roznói választókerület választóihoz!

Tisztelt választótársaink!

Elérkezett az idő, melyben az országgyűlés előtt levő fontos egyházpolitikai törvényjavaslatok u. m. a házassági jognak a kötelező polgári házasság alakjában egységes állami rendezését, az állami anyakönyvek vezetését, a vallásszabadság és jogegyenlőségnek biztosítását, valamint izraelita polgártársaink teljes egyenjogúságát s végül a különböző vallásfelekezetek közötti jogegyenlőség életbeléptetése után a vegyes házasságokból származó gyermekek vallásának megfelelő rendezését célzó javaslatok a törvényhozásnak döntő elhatározása alá jutottak.

Nehéz feladat volt az, hogy e javaslatok a majdnem legyőzhetetlennek látszott akadályok elhárítása után a törvényhozási működésnek már is ily előre haladott stádiumába vitessenek.

A multnak egyoldalulag kedvező hagyományaihoz féltékenyen ragaszkodó elfogultság nehézségeket gördített és gördít még most is minden oly üdvös intézkedés elé, a melynek célja: a házassági jog terén eddig fenálló kiváltságok s a családi és örökösödési viszonyokba mélyen benyúló visszasságok, bonyodalmak és bizonytalanságok megszüntetése, a magyar haza minden rendű, rangu és vallásu polgárára nézve a családi és tarsadalmi jogviszonyoknak egységes s egyenlő jogu szabályozása s ez által a haza minden polgárai között az együvé tartozás érzetének biztosítása.

Jóságos fejedelmünk bölcsessége, kormányunknak a feltornyosult akadályokat elhárító erélye s országos képviselőinknek párt- és valláskülömbőség nélkül alakult s szabadelvű irányt követő nagy többsége immár oda jutatta ezen kérdéseket, miszerint azoknak kedvező megoldása többé kétségesnek alig tekinthető.

E tényekkel szemben a mi kötelességünk az elismerés és hála érzetének nyilvánítása

S miután a roznói választókerület képviselője Gr. Andrássy Géza ur, szintén azon országgyűlési képviselők közé tartozik, a kik e nagy mű létrejöttét hazafias, szabadelvű magatartással s befolyásukkal előmozdították s ezért elismerésünk s bizalmunkat kiérdemelték:

felhívjuk a roznói választókerülethez tartozó összes községeknek mindazon választóit a kik az országgyűlés tárgyalása alatt levő s fent jelzett fontos egyházpolitikai javaslatokat helyeslik s azoknak törvényerőre emelését kívánják, hogy a f. évi február hó 27-én (kedden) délelőtt 10 órakor Rozsnyón a városháza nagytermében megtartandó választói gyűlésre megjelenni sziveskedjenek oly czéllal:

1. hogy választókerületünk igen t képviselője Gr. Andrássy Géza urnak ezen kérdésben tanusított eljárásáért elismerésünk és bizalmunk nyilvánítsák;

2. hogy miután Budapesten f. évi márczius hó 4. párt- és felekezeti külömbőség nélküli országos gyűlés tartatik, melynek célja az, hogy az ország minden részéből egybegyűlt választók részéről a tervbe vett s a hazára nézve üdvös reformok helyeslése impozans és ünneplés alakban nyilvánítsák, a roznói választókerületnek választói is jelentsék ki, miszerint a mozgalomhoz csatlakoznak s ezen országos gyűlésben kiküldendő képviselőik által részt vesznek.

Kelt a roznói választókerületben az egyházpolitikai reformok támogatása czéljából alakult végrehajtó bizottságnak, Rozsnyón, 1894. évi február hó 18-án kelt üléséből

Farkas Jenő, Flütseh Kálmár, Gál János, Gömör Gyusztáv, Dr. Gutlohn Henrik, Hámos Gyula, Hodinka Mihály, Kiss Bertalan, Kiss István, Mariássy Barna, Markó József, Dr. Markó Sándor, Dr. Maurer Arthur, Dr. Mayer Mór, Nehrer Gyula, Nikl Gyula, Ónody Károly, Óravez Mihály, Polaesek Béla, Dr. Pösch Dezső, Rosty József, Sárkány Miksa, Schlosser Abert, Schneider Gusztáv, Schuber Mátyás, Szegheő Gusztáv, Szontagh Béla, Szontagh József, Tichy Mihály, Tomory Géza, Varga József.

Sorozás Gömörmegeyében.

Kezdetét veszi a sorozás Rimaszombathban márczius hó 15-én a következőleg:

Utazik a bizottság márczius 14-én Rimaszombathba. Márczius hó 15-én soroz Rimaszombath város, mely állít I. k. o. 38, II. k. o. 29, III. k. o. 12, összesen 79 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok: Institorisz Endre és Nagy Ferencz, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos

Márczius 16, 17, 19, 20, 21-én soroz a rimaszombati főszolgabírói járás, mely állít I. k. o. 321, II. k. o. 160, III. k. o. 147, összesen 631 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok Okolicsányi táspár és Hámos Zoltán, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos.

Márczius hó 27, 28, 29, 30, 31-én soroz a rimaszombati főszolgabírói járás, mely állít I. k. o. 230, II. k. o. 160, III. k. o. 167, összesen 557 legényt. Polgári elnök Lukács Géza főjegyző, bizottsági tagok Madarassy Gyula és Hámos Aladár, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos.

Április 1-ső napján utazik a bizottság Tornallyára.

Április 2, 3, 4, 5, 6-án soroz a tornallyai szolgabírói járás, mely állít I. k. o. 286, II. k. o. 178, III. k. o. 182, összesen 646 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok Szentmiklóssy István és Hámos Árpád, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos.

Április 7-én utazik a bizottság Jolsvára.

Április 8-án a bizottság működése vasárnap miatt szünetel.

Április 9-én soroz Jolsva város, mely állít I. k. o. 38, II. k. o. 15, III. k. o. 9, összesen 62 legényt. Polgári elnök Mihalik Dezső megyebizottsági tag, bizottsági tagok Neogrady Lajos és Czibur Imre, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos

Április 10, 11, 12, 13, 14-én soroz a nagyrőcezi szolgabírói sorozó járás, mely állít I. k. o. 320, II. k. o. 205, III. k. o. 174, összesen 699 legényt. Polgári elnök Mihalik Dezső megyebizottsági tag, bizottsági tagok Heintzelmau Alfréd és Podhraczký Endre megyebizottsági tagok, polgári orvos dr. Szabó Samu m. főorvos

Ápril 15-én utazik a bizottság Nagyrőceze.

Ápril 16-án soroz Nagyrőceze város, mely állít I. k. o. 19, II. k. o. 7, III. k. o. 13, összesen 39 legényt. Polgári elnök Mihalik Dezső megyebizottsági tag, bizottsági tagok Dedinszky Gyula és Perjésy László megyebizottsági tagok, polgári orvos Dr. Szabó Samu m. főorvos.

Ápril 17-én utazik a bizottság Dobsinára.

Ápril 18-án soroz Dobsina város, mely állít I. k. o. 62, II. k. o. 59, III. k. o. 33, összesen 154 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok Gömör Gyusztáv és Sárkány Miksa, polgári orvos Dr. Maurer Arthur vm. tb. főorvos.

Ápril 19-én utazik a bizottság Rozsnyóra.

Ápril 20-án soroz Rozsnyó rt. város, mely állít I. k. o. 52, II. k. o. 22, III. k. o. 21, összesen 95 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok Nehrer Mátyás és Markó J. Imre, polgári orvos Dr. Maurer Arthur vm. tb. főorvos.

Ápril 21, 23, 24, 25, 26-án soroz a roznói főszolgabírói járás, mely állít I. k. o. 290, II. k. o. 193, III. k. o. 166, összesen 649 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok Hodinka Mihály és Matolay Bertalan, polgári orvos dr. Maurer Arthur vm. tb. főorvos.

Ápril 27-én utazik a bizottság haza.

A sorozás mindenütt az ünnepozási előmunkálatok tüzetes megvizsgálásával veendi kedetét. Ezután következik az állítás a lajstromkönyv sorszáma szerint, a midőn a bejelentett igény jogosultság tekintetében beadott felszólamlások is elintéztetnek, megvizsgáltatnak a póttartalék- és honvéd-nyilvántartásból ezimvesztés folytán állítatni rendelt hadkötelesek, vagy ezeknek megvizsgálandó hozzá tartozója és mindezek után bezáratik a sorozási eljárás, és elkészítetik az állítás eredményéről szóló kimutatás.

Az elnöknek történhető akadályoztatása esetén helyettes elnökül Rimaszombathban Samarjay János, Tornallyán Tornallyay Zoltán, Dobsinán és Rozsnyón Gál János megyebizottsági tagok küldetnek ki.

Járásbéli főszolgabírák és városi polgármesterek felhivatnak, tegyék meg az intézkedéseket annak idejében, hogy a felhívott korosztálybeli hadkötelesek teljes számban, józan fővel, lehetőleg tisztára kimosdva s öltözve pontosan jelenjenek meg a sorozó bizottság előtt.

Rimaszombat, 1893. decz. 18.

Bornemisza, s. k., alispán.

Levelezés.

Pelsőcz, 1894. febr. 16.

A pelsőczy ifjuság e hó 10-én egy minden tekintetben fényesen sikerült zártkörű tevékenységű rendezett a „Korona“ vendéglő összes termében. Luzassá lón átalakítva a lépcsőházi följárat. A táncsterem boltozatáról lecsüngő óriási esillárok és a karos gyertyatartók szép fényvel borították az ott megjelent vendégeket. Ugy a helybeli, mint a vidéki intelligenzia teljesen képviselve volt Ritka, de annál kellemesebb látvány tárult a néző elé a táncteremben, mert annak minden zuga telve volt üde arcu szép fiatal asszonyokkal és leányokkal szebbnél-szebb toillettekben. Pontban fél kilenez órakor érkezett a vendégereg, mire kezdétf vette a tánc és nem is fogyott ki reggelig. A rendezőbizottság ez idén is, bár egyszerű, de izléses táncrend-ekkel kedveskedett a hölgyeknek, kis könyvalakban Jókai „uj földesur“-át ábrázolta. A négyeseket 38 pár táncolta Pelsőcz és vidéke szépei közül jelen voltak: asszonyok: Bartúf N.-né, Bergstein Józsefné, Bergstein Miksáné, Bing Lipótné (Tornallya), Bing Ignáczné, Blum Sámuelné Czékus Istvánné, (Kun-Taploca), Esősy Gyuláné (Dobsina), Fridrik Vilmosné, Glüekstál Mórné (Tornallya), Glüekstál N.-né (Nagy-Rőce), Goldberger Ignáczné, Hanesovszky N. né (Kőveces), Hannel Antalné, Herez Gyuláné, Jaczkó Emilné (Putnok), Kis Jánosné (Dobsina), Kolozs Istvánné (Berzete), Matós Jánosné, Orbán Istvánné, özv. Osgányi Palmé (Putnok) Róza Gyuláné (Tornallya), özv. Smálné (Berzete), Siegel Emilné, Spandovics Józsefné, Uxa Károlyné (Kun-Taploca) urhölgyek.

Leányok: Czékus Malvin (Kun-Taploca), Fridrik Gizella és Jolán, Glós Juliska, Hanesovszky Jolán (Kőveces), Hannel Anna, Jaczkó Hermin, Kossuch Etelka, Laczkovics Mariska (Putnok), Links Anna (Kőrmözbánya), Matós Erzsike, Orbán Erzsike, Pachel Margit, Pulmer Jolán (Sajó-Gömör), Topser Irén és Gizella kisasszonyok.

Elismerés illeti végül Bergstein Miksa vendéglős urat, a ki oly kiszolgálásról gondoskodott, a mely a legnagyobb igényeket is kielégítette.

Csárdás.

Gyermek-álmok.

— A gyünásiumi ifjuság előadása. —

Ez előtt tíz esztendővel ha valaki azt kérdezte volna tőlem: mi szeretnék lenni, pap é, mert minden papnak jó dolga van), vagy nyugalmazott miniszteri tanácsos (mert ennek sem lehet valami nagyon rossz sora)? zavarban lettem volna, hogy melyiket válasszam. A nagy világba még csak távolról tekintő fiatal ember minden esetre szeretne már lenni valami s mivel a lét és nemlét problémájáról naív fogalmai vannak, abban a véleményben van, hogy egy kis-ujjannyi önállóság is többet ér az olyan tejbenvajban uszó életnél, melyben az akarat-erő szabad nyilvánulását lépten-nyomon a függős érzete korlátozza. De ha most kérdezné valaki tőlem azt, hogy mi szeretnék lenni (mikor már ugy is vagyok valami)? habozás nélkül áldoznám fel minden önállóságomat s adnám

eserébe tíz évi élettapasztalatokat, csak még egyszer diák lehetnek! A vén Heliodosz, ez a harmadfélezer éves poeta, mikor az emberiség arany koráról ábrándozott, bizonyára a mi időnkbeli diákokra gondolt; hisz' ezeknek van aranyifjúságuk, egüktről nem süllyed le soha a boldogság napja, életük csupa ábránd, álom, rózsás remény. Szüvedésük ideig-óráig tartó idea, életküzdelmük egy pythagorasi tétel megfejtése. Nem tudják még, hogy a nehézkedés törvényeire igazában csak a bánat tanítja meg az embert. Van é boldogabb lény a világon egy diáknál? ... Elnézem őket nap-önként, mily gondtalan kedéllyel ballagnak a tudományok esarnokába s mily vidáman sietnek haza a szeat falak közül, miután letették vállaikról a nap gyenge terheit! Mily jó ízűen fogyasztják el vékony uszonnájukat s mohó sietséggel keresik föl a kis kisasszonykát, hogy — elkíséressék a próbára ... a jéppályára, a tánczóra! S mind csak azért, hogy eszményiségre hajló lelkök táplálékot nyerjen a bájos angyal bogár szemében, hogy érzelmeik világát kiöntessék egy sóhajba, mert nincs bátorságuk arra, hogy a sóhajtasnui tovább menjenek. Oh boldog diák-kor, melynek legfőbb gondja a családok álmod, ábrándok szövése! Mikor a mindennapi élet teendőit csak azért végezzük el kötelességszerűen, hogy időt nyerhessünk az álmadozásra, hogy a Ninák, Fridák, Liviák és Jolánkák bájos köében ártatlan kedvtelésekkel mulassunk! Szép idők ... arany idők! ... Elmúltatok öröke ...

E rég mult idők egy deris napja tünt föl szemeim előtt 17-én este, midőn a helybeli főgimnázium ifjusága köréből alakult műkedvelő társulat a világot jelentő de z-kákra lépett. Ha rossz színészeket látok, bosszankodom, ha művészek vállalkoznak arra, hogy a kor problémáit hirdessék és megoldják, gyönyörködöm, ha műkedvelőt és pedig diák műkedvelőt látok a színpadra lépni, ábrándozom. Sarokba dobom lelkem művészi igényeit, nem törődöm a darab problémáival, jellemfejlődés, bonyodalom, költői igazságszolgáltatás mind másodrangu kérdéssé válik: előttem csak egy lebeg: az az aranyos ifjúág, melynek nem rezzen össze lelki világa a fényes lámpák s a nagy közönség kíváncsi szeméinek láttára, értelme nem vacillál, hanem hamisítatlan naivitással s esodálatra méltó bátorsággal szavalja el a költői díkeziót, melyet szerepe szájába ad. A szombati előadás egy sereg emléket keltett föl lelkemben: egy letűnt kor szép álmait, ábrándjait, melyeket a reális élet terhes gondoljai immár annyira szétéptek, hogy csak emlékkük maradt meg lelkemben. És azért irigylem azt az ifjúságot, mely ott játszott előttem; irigylem, mert nekik az élet a színpadon kívül is csak játék, egyformán szövik ábrándjaikat szabáscsókák szűk falai között, a tanterem padjain s a coulisák mögött. ... Epen ez irigységemnél fogva az előadásnak nem lehetek illetékes bírója, mert én csak ábrándoztam és irigykedtem. Tartozom azonban az igazságnak avval, hogy szomszédom, a kiről bátran állíthatom, hogy soha életében nem ábrándozott, a kis műkedvelők játékáról teljes elismeréssel nyilatkozott. Azt mondta, hogy az a négy kisasszony, kik a „Svihákok“ előadásában közreműködtek, teljesen megnyerte tetszését s csak akkor jöve zavarba, ha azt kellene kinyilatkoztatnia, hogy melyik volt a legjobb, mert a maga generációjában mindenik kitűnően játszott.

Mindszenti Ilonka (Frida) a szereplői vágyó polgár kisasszony ábrázolása által naturájához illő szerephez jutott s felfogásban és kivitelben egyaránt pompás, illuziót keltő alakot mutatott be, melyet a nagy közönség rokonszenvét teljesen megnyerte. Öltözködése, játéka esinos és izléses volt. Glaufl Anna (Nina) a zsörtölődő Karmazsinné szerepében ért el kiváló sikert. Alakítása, játéka s általában szerepének felfogása meglepő volt, mintha nem is egy első ifjúságának arany korát élő papleányt, hanem egy valóságos zsörtölődő Karmazsinnét láttunk volna magunk előtt, ki mörgeben még a sziklát is le akarja hengeríteni. Rásky Etelka (Livia) és Koreny Jolán (Pelikánné) epizodikus szerepekben jeleskedtek; ügyességük s tipikus alakításuk jelentékeny tényezője volt a sikernek, melyet a nagy közönség elismeréseinek nyilvánításával jutalmazott meg.

A többi szereplők a férfiszerepekben többnyire jó alakítást mutattak be; különösen Héderváry Lehel aratott játékaival nagy sikert, Kelemen Tódor személyesítésében excellált. Weinfeld Andor a Szalagyi Manó szerepét megfelelő komolysággal és jó felfogással játszta. Makray Jenő az egyik svihákot Zalán Hektort nagy tanulmányra való sikerrel mutatta be s a többi svihákok kisebb szerepeiben jól megállták helyüket. Turny Akos (Olivér), Glaufl Pál (Szilárd Pongrácz), Vieszt Gusztáv (Karmazsin), Miklóssy Alfréd (Stenker Leonidas), Koós Mihály (Pelikán), Liszka Károly (Váci), Bónis B. (Levente) és Alberty kis szerepekben sok igyekezzettel és jó játékkal emelték az előadás sikerét. Szerepeiket mind tudták a közreműködők s a lámpalázt is gyorsan leküzdötték.

Meglátszott rajtuk a jó betanítás, az egész előadás rendezése kitűnő volt, dr. Veres Samu főgymn. tanár első sorban az érdem, s neki bizonyára jól esett látnia, hogy az a sok fáradság, melyet az előadás sikerének biztosítása körül kifejtett, nem volt hiába való. Az anyagi és erkölcsi siker egyképp megfelelt a várakozásnak, sőt azt fel is múlta.

Az előadás után a közönség egy része az étterembe, másik része a kaszinóba vonult, néhány perc alatt kiürült a terem, s a nézőteret átalakították tánczteremmé. És Kálmán szebbnél-szebb esárdásokkal buzdította volna a párokat, ha azok magoktól nem lelkesednek; igazi hévvel tánczoltak hajnalig, a mikor a mamák hazavitték a szép leányokat, hogy szőjjék tovább ábrándjaikat és kellemesen gondoljanak vissza az estére.

A táncznál jelenvolt díszes hölgykoszorúban voltak. Lőrinczy Györgyné, Glaufl Pálné, Özv. Mindszenty Bertalané, Koreny Gyuláné, Benyo Béláné, Benyo Lászlóné, Szakall Vinczéné, Weinfeld Adolfné, Özv. Miskolczy Istvánné, Szotnaghy Károlyné, Özv. Mészáros Kálmánné, Özv. Bernát Gyuláné, Groó Vilmosné, Kubinyi Bertalané, Polnisch Jánosné, Kubinyi Sándorné, Rábely Miklósné, Zachar Gusztávné, Medveczy Sándorné, Özv. Andrik Sámuelné, Institőrész Endréné, Kohn Jakabné, Engel Adolfné, Gasko Jánosné, Schmegeyer Károlyné, Bodon Józsefné stb. urnók: — továbbá: Glaufl Anna, Mindszenty Ilonka, Koreny Jolán, Rásky Etelka, Benyo Anna és Aranka, Rás. y Erzsike, Weinfeld Irén, Létassy Er-

zsike, Kohn Regina, Angyal Matild, Gasko Rózsa, Zachar Mariska, Polnisch Janka stb. kisasszonyok.

Hírek és vegyesek.

Értesítés. Lapunk utján értesítjük a helybeli dalárda mindazon pártoló tagjait, kik a fiunei orsz. dalárda-versenyen részt venni ohajtának, hogy ebbeli szándékukat a dalárda igazgatójánál dr. Veres Samu úrnál márczius hó 6-áig bejárólaj jelentsék be annyival inkább, mivel a későbbben jelentkezők az elszállásolás kedvezményében nem részesülhetnek.

Eszküvő. Szeless Ödön ügyvédjelölt f. hó 20-án délután 1 órakor esküdt meg Guha Berta urhölgygyel, Özv. Guha Victoriné urnő bájos leányával a helybeli róm. kath. templomban.

Előlepteres. A vallás és közoktatásügyi magy. kir. miniszter Perjessy László nagyrőcei polgári és kereskedelmi iskolai igazgatót 1100 ftt fizetéssel és a törvényszerű lakbérrel ugyanazon minőségben a IX-ik fizetési osztályba nevezte ki.

A főispán balesete. Nagy megdöbbenéssel vesszük a biztos kézből érkező hírt arról, hogy megyénk általában szeretett s tisztelt főispánja, e hó 16-ik napján válságos életveszélyben forgott, melynek súlyos következményeitől esakis lélekjelenléte s a gondviselés menté meg. Említett napon ugyanis ő méltósága hivatalos körútjában Jolsva-Taploczán hajtatott keresztül, hol a paplak előtt a hintó rudja egyszerre ketté tört s a lovak lábaihoz esapódott, mitől a tüzes vérű állatok megriadva, a féket maguk közé rántották. A főispán e pillanatban ugrott ki kocsijából, a másik perczben már az elszilajodott állatok feltartóztatlanul rohantak Jolsva felé, hol végre sikerült ezeket lecsendesíteni. Nagy szerencse ez esetenél az is, hogy a száguldo lovak ez uton nem találkozta közlekedőkkel, s hogy a jolsva-taploczai iskolás gyermekek közvetlenül a lovak elrohanása után jöttek ki a tanodából. A főispán pemes szívéről tanuskodik az a körülmény, hogy valamely elgázolástól tartva, gyalog sietett Jolsváig, segélyre leendő azoknak, kik netán szerencsétlenül jártak, — erre azonban — hála a gondviselésnek nem volt szükség, — a minék s főleg a főispán szerencsés megmenekülésének őszintén örülünk.

Körjegyző választás. Berzétei körjegyzővé folyó hó 8-án egyhangulag ifj. Czékus István eddigi helyettes lett megválasztva.

Uj szolgabírói állás. Rég óta hangoztatott jogos panaszok lesznek — ha ugyan lesznek — megszüntetve az által, hogy a kir. belügyminiszterium — egyik közelebb leközlött rendelete szerint — a nagyrőcei járásban egy új szolgabírói állás rendszeresítését — saját tárczája terhére — engedélyezte. Ezen állás a f. évi martius 13-án tartandó megyebizottsági közgyűlés alkalmával, választás utján töltetik be. A pályázati határidő f. évi martius 10. napján fog lejárni. E szolgabírói tennél köré a nagyrőcei járás garamvidéke lakóit érdeklő közigazgatási ügyek ellátása képezzend. Értesülésünk szerint e szolgabíró önálló hatásköre engedélyezve nincs, s valóban nem tudjuk elképzelni, annak lehetőségét, hogy a szolgabírói székhelytől távol eső garamvidéki közigazgatási állapotának eddig panaszolt bajai miként lesznek gyökeresen orvosolhatók egyetlen közeg utján, a ki a központtal közvetlenül nem érintkezhetik? Egyébiránt a megyebizottsági közgyűlés, főleg az intézők bölcsességéről bizalommal várhatjuk, hogy e kérdést a közhajnak megfelelően fog megoldatni, — annál inkább, mert a tulajdonképeni ezelt nem személyszaporítás, de a közigazgatás lényeges javítása képezi.

Virágzó község. Sajó-Gömörön, melynek élén egy minden községi ügy iránt melegen érdeklődő, áldozatkész földesura és széles látókörű papja áll, a díszes góthikus templom, az óvoda, elemi- és polgári iskolák, dal- és olvasóköri eléggé bizonyítják ezen község népének és széles körben ismert vezéreinek azon egyetértő, harmonikus működését, mely a helybeli intézményeket felvirágoztatja, a népet anyagilag és szellemileg magas fokra emeli. Ezt igazolja a fentebb említett intézmények mellett az is, hogy Sajó-Gömörön van már községi hitelszövetkezet másfél-száz részvényes taggal s van a földműves gazdák érdekében alakított oly alap, melyből a marhivész folytán szenvedett veszteség kártalaníttatik. Ezen alap jelenleg 3356 ftt s a mult évben 300 ftt kártalanításra fizettetett belőle. A község anyagi helyzete is örvendetes. 16 205 ftrnyi bevétele mellett a kiadás 7859 ftrra rugott, ugy hogy 8345 ftt felesleg maradt, a mi az előnyös erdő-eladásnak következménye. De a kiadások jelentékeny része különben is nagyon szerzésre fordítottat, a felekezeti elemi iskola 1000 forinttal segélyezett épület vételre s átalakításra. A község vagyona tökében meghaladja a 40.000 ftrtot s a sajógömöriek nem ismerik a pótdát. Ezt mind jó vezéreiknek köszönhetik, kiknek tanácsát örömet követik.

A helybeli izraelita nőegylet folyó hó 25-én tartandó tánczestélyére az előkészületek nagyban folynak. Mint értesültünk, a vidékről különösen igen sokan készülnek a mulatságra, s bizonyára helyrehozzák a hibát, melyet a helybeliek több indokolatlan vagy személyes okok miatt való távolmaradásuk által elkövetnek. Magának a jótékonyezélnak vonzania kell a közönséget, de vonzania kellene annak a valóban szép sikernek is, melyet az előző két évben rendezett hasonló mulatsággal élértek. A rendezőség különben lankadatlan buzgósággal fáradozik abban, hogy a multság erkölcsi és anyagi sikerét minél fényesebbé tegye; a fáradozást pedig bizonyára megkoronázza megjelenésével és feszelen mulatozásával a közönség.

Csak előre! A Baross Gábor emlékére emelendő szoborná 15 magyar szobrász nyújtotta be pályázati tervzetét. Örömmel olvassuk, hogy közöttük Holló Barna, a rimaszombati faragászati tanmühely tehetséges volt növendéke is van. Azon siker után, melyet a magyar tudományok akadémia alapítási jel-netének domborműben való alakításával pályázó társai mellett kivívott, bizvást remélhetjük, hogy mostani pályaműve is, magyaros fel-fogása és alakításával a híralók ügyelmét fel fogja költetni.

Nyugdíjbizottság. A tanitók és tanítónők munkas- és szolgálatképtelenségeinek megállapítására kirendelt bizottság Groó Vilmos kir. tanácsos, tanfelügyelő elnöke alatt f. hó 21-ik napján ülést tartott. Tárgyalás alá került ez alkalommal Turpis Viktor zsipti ev. ref. tanító nyugdíjaztatási ügye. A bizottság nevezett tanitót mint munka- és szolgálatképtelen a megyei főorvos szakvéleménye alapján nyugdíjaztatásra ajánlotta.

Aggagipari tanmühely fog, mint megbízható forrásból értesülünk, a rimaszombati faragászati iskola a folyó tanév végével átalakíttatni. Minden megyebeli községekből, hol az aggagipari mint háziipar gyakoroltatik, kiképzettek 3-4 ifjú oly aggagipari cikkek készítésében, melyek más községeken nem fognak készülni s így egymásnak nem fognak konkurencziát csinálni. Az így kiképzett ifjak elláttatnak a szükséges felszeréssel s tőlük sajtósítják el a többi helybeli háziiparosok ugyanezen cikkek készítés módját.

A hazafias erület es gondolkodás terjesztése érdekében a gömörmezei magyar közművelődési egyesület a Podraczky Lajos százebebi állami polgári iskolai tanár által megindított azon füzetes vállalatból, mely magyar költők kiválóbb műveit tót nyelven adja ki, 250 füzet megrendelését és a tanuló ifjúság között jutalmul való kiosztását határozta el. Sokkal czélszerűbb a jutalmazás ezen módja mint pénzbeli jutalmak kiosztása, melyekkel a legtöbb esetben a szülők visszaélnék.

Meghívó. Amikolkezi kereskedelmi és iparkamara f. évi február hó 27-én (kedden) d. u. 3 órakor saját helyiségében (Széchenyi-utca 59. sz. I. em.) közös ülést tart, melyre a kamarai tagok tisztelettel meghívotnak. Miskolcz, 1894. február 18. Radvány István, kir. tanácsos, elnök. Napirend: 1. Elnöki előterjesztések. — 2. Irodai jelentés. — 3. 216/94 sz. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urnak leirata a szövetkezeti ügynek továbbfejlesztése iránt. — 4. 365/94 sz. Ugyanezon miniszter urnak leirata a rimaszombati faragászati tanmühely hely-be egy aggagipari tanmühely létesítése és ennek segélyezése tárgyában. — 5. 497/94. U. a. miniszter urnak leirata a csomagokban árult cikkek mennyiségének kötelező megjelölése tárgyában. — 6. 371/94. sz. U. a. miniszter urnak, mint az ezredéves kiállítás orsz. bizottsága elnökének leirata a hazai kamarai intézménynek a kiállításon való bemutatása tárgyában. 7. 412/94. sz. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara átirata a kereskedelmi tanoncziskolák szervezete tárgyában. 8. Esetleges indítványok.

Társas estély. A nagyrőcei műkedvelő társulat Nagy-Rőczén, 1894. február hó 24-én a vendéglő nagytermében jótékonyezélu zártkörű társas estélyt rendez a következő mű-sorral: 1. Felolvasás. Tartja Danesházy Gusztáv. — 2. „Légyott“ eredeti vígjáték egy felvonásban. Irta Ifj. Ábrányi Kornél. Személyek: Széplaky Róbert; Halasi K. Laura neje; Bárdossy Eta. Szobaleány; Marezell Margit; Békési G. Róbert barátja; Dr. Vieszt Károly. Irén, Laura rokona, barátneje; Szeesky Vali. — 3. „A Váróteremben“ Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Müller Hugó. Magyarosította Sz. K. Személyek: Csegei Margit; Szentmiklóssy B. Pincér; * * * Csegei Margit; Mihalik Margit. — 4. „Fel töltöttek fiúk“, éneklő a műkedvelői énekkar. Előadás után tánczvizgalom. Belépti díj személyenként 1 ftt. Kezdeté 7 órakor.

Jogerőre emelt ítélet. A kuria, mint a napi lapokból értesülünk, helybenhagyta a kir. táblának a Kristóffy-féle sikkasztási pörben hozott ítéletét, Kristóffy hatodfél évi fegyházra ítélte, Laurenczet pedig fölmentette.

Öngyilkossági kísérlet. Egy helybeli fiatal asztalossegéd V. N. f. hó 19-én még az előző nap mulatsági után kivé „bekapacitálva“ annyira elbusulta magát, hogy laszámolva az élet keserűségeivel és megátkozva minden szívet, mely a lángra lobbant hő érzelmet nem viszonozza; kiállott az udvar közepére és egy revolver 6 millimeter átmérőjű esővéből bal halántékába golyót röpített. Igen természetes, hogy a kis golyó nem ért rendeltetése helyére, és annyira nem tett kárt az elkezeredett ifjában, hogy az személyesen jelentkezett a kórházban, hol most ápolás alatt áll.

Hanyag tanitók. Csáky Albin gróf a vallás és közoktatásügyi miniszternek tudomására jutott, hogy számos elemi-, felső-, nép- és polgári iskolákban igen sokszor előfordul az az eset, hogy a tanitók s tanítónők minden alapos ok nélkül több órát, sőt napot elmulasztanak s elmaradásukról sem az igazgatót, sem az iskolaszéket nem értesítik. A tanügyre és az iskolai fegyelmre egyaránt káros visszaélések megszüntetésére a közoktatásügyi miniszter felhívta a közigazgatási bizottságokat, hogy ezután e fölött szigoruan örködjének s minden visszaélésről az iskolaszékek utján jelentést tegyenek.

Marharakodó állomás. A pelszecz-murányi helyi-érdekű vasut jolsvai állomásán marharakodó-állomás engedélyeztetvén, a marharakodó állomások közé felvétellett.

Erdészeti államvizsgák. A folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozóok figyelmzetnek, hogy a vizsgálatétel engedélyezéséért a fennálló vizsgálati szabályzat értelmében beadandó folyamodványukat a szabályszerűleg szükséges okmányokkal és szakbeli leirással felszerelve legkésőbb f. évi márczius hó 10-ig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökéhez Bedő Albert orsz. főerdőmesterhez (Budapest, földművelésügyi miniszterium) bérmentve küldjék be. Az államvizsgák megkezdésének napja a fennebb említett szabályzat 2-ik §-a értelmében fog annak idején közzétételteni.

Visszaélések a marhalevelekkel. A földművelésügyi miniszter a következő rendeletet boesátotta ki: Tudomásra jutott, hogy egyesek a marhaleveleknek az állatok leirására szánt rovatába az állatok egészségi állapotát jelző egyes kifejezéseket (pl. kehes) beiratnak, arra számítva, hogy a vevő vagy irástudatlan, vagy ily bejegyzésekre nem ügyel s így a szavatosság alul menekülhetnek. Tekintettel arra, hogy a marhalevel-kezelők egyes állatok bizonyó közös állapotának a marhalevelben való igazolására jogosítva és hivatva ninesenek és ily igazításnak a marhalevelben egyáltalán helye ninesen, ezennel megtiltom, hogy a marhalevel-kezelők az állatok egészségi állapotára vonatkozólag a marhalevelekbe egyebet beleírjanak, mint a mi a marhalevel úrlapokra nyomtatott egészségi bizonyítvány által a fennálló szabályok értelmében igazolandó. A jelen rendeletembe ütköző eljárás megtorlása iránt az 1888. VII. t. ez. végrehajtására ki-

adott rendelet 6. §-a irányadó. Erről a közönséget tudomásvétel és illető közegeinek megfelelő utasítása végett értesitem.

A mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete igazgatósága február 1-én Mátyás Izidor elnöke alatt ülést tartott. Az igazgatóság elé terjesztett jelentésből kitűnik, hogy a nyugdíjintézethez 137 tagja van, a biztosított nyugdíj járadék összege 157 ezer korona, ennek megfelelő évi díj 25888 kor. 29 fillér, befizetett díj 23941 korona 63 fillér. Az alaptőke gyarapítására befolyt adományokban 1265 korona 40 fillér. Ez adományhoz járult Mészlányi Gyula szatmári püspök ur 1000 koronás nagylelkű alapítványa, gróf Majláth József ur 200 koronás alapítványa, Vozáb Kálmán és Tichy Antal tagtársak közügyben tett fáradozásaikért járó 9 korona 60 fillér díjaik átengedése a nyugdíjintézet alapítványának gyarapítására. Bálintffy Pál és mások hasonló adományai. A igazgatóság mind e nemes ezülvadományokért meleg köszönetét és hálás elismerését fejezi ki. A befolyt díjak és késedelmi kamatok, valamint az alapítványok és adományok értékpapírokba és ideiglenesen takarékpénztári betétekben helyeztetek el: gyümölcsözőleg összesen 25420 korona 40. fillér. Jelentetik továbbá hogy újabb esatlakozásra felhívták az erdészeti alkalmazottak és az országos állatorvosi egyesület tagjai, továbbá egy az összes főpapokhoz, nagybirtokosokhoz, nagybirtokok hasznon élvezőihez, fekvő vagyonnal bíró erkölcsi testületekhez felhívás és kérelem intéztetett, hogy gazdasági és erdészeti alkalmazottjaikat nyugdíjintézetünkkel biztosítsák és a nyugdíjintézet alapítványának gyarapításához járulni, alapítványaikkal és adományaikkal kegyeskedjenek. — Az intézetnek ez évi kezelési költség előirányzata, mely részben a segély egyesülettel közös 5830 forintban állapított meg. Végül a könyvelés és pénztár vizsgálatára Bálintffy Pál és Szántó Menyhért tagok kérték fel. Alapszabályok és díjtáblázatok az intézet irodájában kaphatók Budapest, IX. Lónyay-utca 7.

Álmok az üdvörl. Ily ezim alatt adja ki újabb költem nyeit Luby Sándor, a „Pesti Hírlap” jeles tollu belmunkatársa. Miatán néhány év előtt „Tűnő percek” ezimel megjelent első kötetét a közönség és a kritika kedvezően fogadta. E kötet nagybárá szerelmi dalokat fog tartalmazni, de lesznek benne hazafias és más tárgyú költemények is, valamint fordítások. Költeményei alaphangjára nézve a következőket jegyzi meg: „zenvedtem én is szerelemi bánatot és egyéb sorscsapást. Az életközlemben sokszor fájt a fejem, még többször a szívem. De azért nem látom a világot mindig feketének, nem mondom, hogy minden ember gonosz és minden leány kacér és esalfa. Szóval nem veszítette el még bizalmát az emberekben és az előfizetőkben. — Előfizetési ár füzött példányért 1 frt, diszpeldányért 2 frt; gyűjtőknek 6 előfizetőért egy füzött példány, 10 előfizetőért egy diszpeldány jár. Az előfizetési pénzek legkésőbb február hó 28. ig küldendők szerző lakására (IV. Ujvilág-utca 21. szám) vagy a „Pesti Hírlap” szerkesztőségébe (Nádor-utca 7.) A könyv, melyhez szép czimképet egyik letehetségesebb fiatal festőnk, Kézdi Kovács László rajzolt, fényes kiállításban márczius elején jelenik meg, s az előfizetőknek azonnal szétküldetik.

Világnapló! Érdekes vállalat élére állott ismét a „Telefon Hírmondó” szerkesztője J. Virág Béla budapesti hírlapíró. „Világnapló” ezimel oly hetilap jelenik meg szerkesztésében február hó elején, mely eddig páratlanul áll a maga nemében. A hírek lexikonja lesz ez, vagyis hetenkint összegyűjti a hét folyamán a világsajtóban megjelent összes érdekes híreket és cikkeket. A rendkívüli érdekesnek ígérkező hetilap előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. A pénz a „Világnapló” kiadóhivatalának küldendő: Budapest, IX., Rákosszéki utca 2. Az új vállalatot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Nyilvános számadás. A pelsűczön 1894. február 10-én a Jókai díszművének beszerzés javára rendezett táncvizsgálat alkalmával felülfizetésekkel hozzájárultak: Wellesz Endre 1 frt, Fridrik Vilmos 1 frt, Uxa Károly 1 frt, Jaczkó Emil 1 frt, Jaczkó Luczián 1 frt, ifj. Fridrik Vilmos 1 frt, Orbán István 1 frt, Bing Lipót 1 frt, Rózsa Gyula 1 frt, Groszman Jakab 2 frt, Bergstein Miksa 1 frt 50 kr, Goldberger Ignác 1 frt, Bantleon Károly 1 frt, Blum Sámuel 2 frt, Waigner Károly 1 frt, Liszka Károly 1 frt, Bartráf N. 50 kr, Iván Adolf 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 1 frt, N. N. 1 frt, összesen 22 frt. Jegyeiket megváltották: Nagytiszt. Szentpétery Sámuel és neje 2 frt, Dusza János s. lelkész 1 frt, Beeske Bálint tanító 1 frt, Hegedűs N. és Kengyel N. urak (Sajó-Gömörrel) 1—1 frt. A hál bevétel összesen 142 frt 64 kr, kiadás 116 frt 64 kr, maradvány összesen 26 frt. A nemes lelkű adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Felelős szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN

Magán-hirdetések.

HENNEBERG (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen sima, esikos, koezkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordultával küldetnek Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Kiadó butorozott lakás.

Rimaszombatban a Losonci-utca 59-ik szám alatti házban egy kettős szobából álló butorozott lakás kedvező feltételek mellett azonnal bérbe vehető. — Értekezhetni lehet ugyanott.

Kiadó lakás.

A Losonci-utczában a 40-ik számú házban két utcai és egy udvari szobából, konyha és éléskamarából és egyéb mellékhelyiségekből álló lakás a folyó év majus elsejétől

bérbe adandó.

A feltételek iránt értekezhetni bármikor a tulajdonos özv. Löcherer Tamásneval Rimaszombatban főtér 6 ik szám, II. emelet.

Birtokbérbeadás.

Borsodvármegyei Szendrőlad község határában egy 352 magyar holdból álló birtok — lakház és gazdasági épületekkel — azonnal bérbe adó.

Értekezhetni alólírokkal Kassán, Forgách-utca 13. sz. a. I. emelet.

Fáy Barnabás,

szolgabíró.

1—3

Meghívás

a „Rimaszombati Takarékpénztár”

1894. február hó 27-én

délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartja meg XXXII. évi rendes közgyűlést,

melyre az intézet részvényes tagjai ezennel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Igazgatósági jelentés az 1893. év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadás és mérleg megvizsgálása felől.
3. Osztalék meghatározása.
4. Az igazgatóságól sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok megválasztása.

Rimaszombat, 1893. február 10-én.

Az igazgatóság.

Bérbe adó.

Gömörben egy kis birtok, a hozzá tartozó gazdasági épületekkel és mézarszékkel azonnal bérbe adó. — Értekezhetni lehet a tulajdonos Bakos Istvánneval Keczen u. p. Gömör-Ráhó (Gömörmegye.)

Meghívás.

A Gömörmegyei nép- és iparbank részvényesei 1894. február hó 28-an d. e. 9 órakor a „Három Rózsa” vendéglő nagy termében tartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és napibiztosok választása.
5. Indítványok.

Rimaszombat, 1894. február 12 én.

Az igazgatóság.

2000 kéve nád.

Az építőmester és vállalkozó urak ez uton értesítettnek, hogy Dobfeneken (u. p. Ajnácskő) Rozinay György urnál 2000 kéve nád eladó. 1—3

Eladó

a Jánosi-utczára néző, mintegy 1000, esetleg 2000 ööl üres telek szabad kézből eladó Róth Lajos tulajdonosnál

Kiadó bolt és lakás.

A „Gömörmegyei nép- és iparbank” tulajdonát képező piaci haz földszinti lakása bolt helyiséggel 1894 majus elsejétől bérbe kiadó. A bérleti számdékok az intézeti igazgatóval értekezhetnek.

Hirdetmény.

33. szám. — Alulirt kiküldött végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbírósg 2014. számú végzése által Roszti József javára Lakatos Ferenc és neje rimaszécsi lakosok ellen 4000 forint tőke és járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság le- és felülglólt és 1173 forintra becsült házi butorok, szarvasmarhák, lovak és kocsiból álló ingóságok 4000 frt tőke, megállapított 50 frt 20 kr., megállapított eddigi 1 frt, jelen hirdetményi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbírósg 52. számú kiküldést rendelő végzése folytán Rimaszécson leendő eszközlésére 1894. évi márczius hó 6-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszécson, 1894-ik évi febr. hó 15-én
Salamon Béla, kir. bírósági végrehajtó.

Gőzcséplőgépek.

Alólírott tisztelettel hozza a nagyérdemű gazdaközönség tudomására, hogy rimaszécsi gépműhelyében

egy 2½ lőerejű gőz-cséplőgép,

egy 3 lőerejű gőz-cséplőgép és

egy 5 lőerejű gőz-cséplőgép teljesen

felszerelve, kedvező feltételek mellett eladók; e gépek a legjobb állapotban vannak, mivel azok 1893. évben lettek vásárolva és csakis egy cséplési idényen használva.

Azonkívül ugyanott eladó két tizedes mérő 500 kgr. mérő képességgel, valamint két viz-fecskendő.

Vásárolni kívánók forduljanak Rimaszécson

Stiller Gusztáv,

géptulajdonoshoz.

Hirdetmény.

290. sz. — Alulirt kiküldött végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbírósg 1650 számú végzése által Sacher Henrik javára Zaborszky György és neje sídi lakosok ellen 1500 frt tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 1363 frtra becsült házi butorok, gazdasági gépek, kocsik, szalmák, szarvasmarhák, lovakból álló ingóságok 1500 frt tőke, ennek megállapított kamatai 50 frt 21 kr., megállapított eddigi 1 frt 40 kr. jelen hirdetményi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi királyi járásbírósg 1835 93. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Sid községben leendő eszközlésére 1894. évi márczius hó 7-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rimaszécson, 1894. évi február 9-ik napján.
Salamon Béla, kir. bírósági végrehajtó.